

مقدمه‌ای بر گرایش به طبیعت در نمونه‌هایی از معماری معاصر ایران*

دکتر خسرو دانشجو**، مهندس سید مجتبی میرحسینی**، دکتر محمدجواد مهدوی نژاد***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۰۸/۰۱، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۱/۱۲/۰۷

چکیده

این تحقیق بر آن است که با تحلیل تعدادی از آثار معماری معاصر ایران از منظر طبیعت‌گرایی به الگوهایی دست یابد و با استفاده از آنها، نحوه برخورد با طبیعت را در تعدادی از آثار معماران معاصر ایران از نظر کمی و کیفی ارزیابی کند. پرسش اصلی در این پژوهش آن است که، تجلی طبیعت‌گرایی در معماری معاصر ایران چگونه بوده‌است؟ در فرایند تحقیق از تکنیک‌های توصیفی-تحلیلی استفاده شده و داده‌های مورد نیاز برای شکل‌گیری نظری موضوع با روش کتابخانه‌ای، و تحلیل‌هایی که برای اثر آورده‌شده با روش مطالعات میدانی جمع‌آوری شده است. فرایند تحقیق و استنتاج بر مبنای تحلیل نمونه‌های موردی، که از میان آثار برجسته معماری معاصر ایران انتخاب شده‌اند، استوار شده‌است. دستاوردهای پژوهش نشان‌دهنده آن است که استفاده از مصالح طبیعی، به‌کارگیری آب در طرح، و بهره‌گیری از فرم‌های طبیعی بیشترین تأثیر را در چگونگی گرایش به طبیعت در معماری معاصر ایران داشته‌اند.

واژه‌های کلیدی

طبیعت‌گرایی، روش‌های الهام از طبیعت، معماری معاصر ایران.

* این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد معماری با عنوان «ارائه الگویی برای مصرف بهینه انرژی در فرایند تخریب و بازافت ساختمان‌ها» است که به راهنمایی دکتر خسرو دانشجو و مشاوره دکتر محمدجواد مهدوی نژاد و با حمایت مالی سازمان بهره‌وری انرژی در دانشگاه تربیت مدرس تهران انجام یافته‌است.

** استادیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: khdaneshjoo@modares.ac.ir

*** دانشجوی دکتری تخصصی معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

Email: m.mirhosseini@modares.ac.ir

*** دانشیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.